

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Iulie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 19 Iunie st. v.

Ce a făcut guvernul, pentru-ca să prevină calamitățile ce trebuiau neapărat să rezulte din războiul vama cu România?

S'a ținut conferențe, cestiunea s'a discutat, s'a făcut propuneri, dar' deocamdată atât și nimic mai departe.

Prima întrebare este: cum își vor pute procura Ardenii hrana și produsele brute în condițiuni tot atât de avantajoase ca până acum din România? Rosolvarea acestei întrebări e urgentă, deoarece oamenii trebuie înainte de toate să trăiască și să trăiască ieftin și să aibă tot cu preț ieftin și materiile de prelucrare.

S'a hotărât dar', ca să se iee măsuri, pentru-ca Ardenii să poată importa din Basarabia, din Bulgaria și Sârbia produsele, de care au trebuință neapărată. Pentru-ca cheltuielile de transport să nu fie prea mari, s'a hotărât ca atât pe căile fe-

rate, cât și pe vapoare taxele de transport să se reducă.

Trecem cu vederea, că relațiunile noastre comerciale cu țările, din care am fi având să importăm ceea-ce mai nainte am importat din România, nu sunt încă stabilite, trecem cu vederea, că va fi foarte greu a reduce pe o linie atât de lungă taxele astfel, ca să nu se producă un excedent destul de simțit în paguba noastră, și ne mărginim a constata, că până acum nu s'a făcut nimic pentru punerea în executare a acestei părți din planul de apărare.

Astfel oamenii încep a nu mai avea hrană și, ceea-ce e și mai grav, a nu mai pute să lucreze.

S'a mai luat apoi hotărârea, ca guvern și societate în unire să le găsească industriilor consumatori. Unde? — În Țeara-Ungurească, în Bulgaria și în Sârbia, mai ales însă prin comenzi făcute de stat.

Idea e foarte frumoasă. Bulgaria însă și Sârbia consumă puțin, ear' Țeara-Ungurească consumă parte propriile ei produse, parte produse pe care industria ardelenască nu i-le poate oferi, deoarece ea este arangiată pentru trebuințele României. Ear' cât pentru stat, el este deja angajat și nu prea poate să dea comenzi noi. Ar trebui dar' nu numai să se stabilească noi relațiuni comerciale, dar' să combatem totodată și pe concurenții mai bine situați, un lucru cu deosebire greu astăzi, când ne aflăm în război vama cu țeara, din care ne luam și hrana și materiile brute.

Vorba e însă, că nu s'a făcut nimic nici pentru-ca să ne găsim consumatori, nici pentru-ca să fim siguri de comenzi din partea guvernului.

Mergem dar' din rău în mai rău, și cine știe, dacă nu va veni prea târziu ajutorul ce ni s'a pus în perspectivă, căci prea târziu va fi atunci, când slăbiți prin o stagnațiune de mai multe luni, nu vom mai fi destoinici a ține concurența pe nisele piețe, unde alții s'au încuibat de mult și pot să-și permită luxul de a vinde mai ieftin ca noi, căroră piețele acele nici nu le cad la îndemână.

Revistă politică.

Sibiu, 19 Iunie st. v.

Cu privire la lucrările săvârșite și la cele ce vor mai urma în parlamentul german pe terenul legislațiunii socialiste, „*Berliner Politische Nachrichten*“ scrie următoarele:

„Decând cu mesagiul imperial dela 17 Noemvrie 1881, în care s'au pus bazele politice sociale pozitive în favorul populațiunii muncitoare, au trecut patru ani și jumătate. Cel dintâiu dintre acești ani, în urma unei încercări zadarnice, de a regula asigurarea contra nenorocirilor, n'a dat nici un rod. Cei trei ani și jumătate următori au dat însă o mulțime de roade pozitive. În anul 1883 s'a înființat asigurarea bolnavilor, în mod obligatoriu pentru lucrătorii industriali, și în mod facultativ pentru lucrătorii dela câmp și pădure; în anul 1884 s'a înzestrat grosul lucrătorilor industriali cu asigurarea contra nenorocirilor; în 1885 s'a revărsat această binefacere asupra soldaților, asupra lucrătorilor dela postă, drumuri de fer, marină și toate celelalte servicii de stat. În 1886 au venit la rind funcționarii și lucrătorii dela câmp și pădure.

„În ce privește așadar' legislațiunea imperială, importantul capitol al apărării lucrătorilor contra pagubelor economice prin boală și nenorociri, este în partea cea mai mare terminat.

„Asigurarea contra nenorocirilor pentru lucrătorii dela câmp și pădure, votată numai în decursul anului acestuia, mai are, ce-i drept, pentru-ca să fie realizată, să treacă și prin corpurile legiuitoare ale statelor federale și prin urmare ea numai după câțiva vreme va trece în viața practică.

„De asemenea va fi acum de datoria legislațiunilor diverselor țări, de a purta aceeași grijă pentru funcționarii lor, precum poartă imperul pentru ai săi în cas de nenorociri. În Prusia se și prepară legi corespunzătoare.

„Privind acum drumul, pe care l'a parcurs politica socială pe baza creștinismului practic, dela proclamarea ei, nu putem să nu recunoaștem, că rezultatele dobândite deschid cea mai sigură perspectivă pentru soluțiunea favorabilă a problemelor ce au mai rămas.”

La ordinea zilei este acum situațiunea din Bulgaria. Toate foile, care ne vin astăzi, se ocupă în mod serios cu afacerile bulgărești și cu principele Alexandru. Și nu fără motiv. Într'adevăr în Bulgaria și referitor la ea se petrec lucruri de mare importanță, din care se pot desvolta raporturi îngrijitoare pentru întreg Orientul și chiar pentru toată Europa. Merită deci să dăm și noi cuvenită atențiune scirilor, care ne sosesc din tinutul principat. Reproducem mai întâiu textul adresei sobraniei la mesagiul de deschidere al principelui:

„Representanții poporului bulgar sunt fericiți a pute exprima principelui sentimentele națiunii acum după împlinirea evenimentelor isto-

rice; căci acum după unirea Bulgariei-de-Nord și de Sud sub un sceptru, adunarea națională întrunește pe reprezentanții ambelor țări bulgare.

„Consimțim și noi la sentimentele de mulțumită ale Alteței Tale către națiunea, care s'a sculat întreagă și a conlucrat la unirea și la apărarea patriei, precum și către bravii soldați bulgari, care sub conducerea valoroasă a principelui cu eroism și abnegațiune fără exemplu au adus inamicului derute și au pătruns victorioși pe pământul lui.

„Zelul documentat de poporul bulgar întru ajungerea idealului său și întru apărarea onoarei, libertății și integrității teritoriale, rezolvarea lui la toate jertfele și faptele glorioase ale tinerii noastre armate, formează o pagină strălucită în istoria modernă. Este dovedit, că armata noastră este în stare să apere patria. Cu bucurie nemărginită a văzut națiunea pe suveranul ei iubit în fruntea armatei, gata să moară pentru onoare și independența patriei unite. Cu aceeași bucurie a auzit reprezentațiunea națională cuvintele Alteței Tale, că mult așteptată și sincer dorită unire a ambelor Bulgării s'a dus în depănire. Ea este pătrunsă de convingerea, că sub conducerea luminatului și iubitelui principe și a guvernului, toate mijloacele se vor întrebuiința, pentru-ca Bulgaria-de-Nord și de Sud să rămână un singur, durabil și nedespărțit corp. Poporul bulgar totdeauna a pus pond mare pe simpatia lumii civilizate. El vede cu bucurie, că a câștigat aceste simpatii și își pune speranța pentru viitor în humanitatea și generositatea marilor puteri și cu deosebire a Rusiei, dela care națiunea noastră a avut atâtea binefaceri. Reprezentații poporului vor examina cu minuțioasă proiectele, care guvernul Alteței Tale le va prezenta și vor face tot ce datorința lor și interesele patriei vor prescrie.”

O circulară a guvernului rusesc relevează faptele principelui Bulgariei, cari sunt contrare tratatului; ultimul menționat este discursul pronunțat la deschiderea camerei. Circulara atrage atențiunea mai cu seamă asupra abuzurilor de putere comise de principe în alegeri și impută Porții pasivitatea sa.

Poarta a răspuns prin graiu, că aceste fapte nu s'au petrecut nevădute și că Gadban-Effendi a fost însărcinat să facă observațiuni principelui Alexandru. Poarta de altminterlea își rezervă dreptul de a sesiza puterile de infracțiuni aduse tratatului decătră principe.

Principele răspundând observațiunilor Porții, și-a reînnoit asigurările sale de fidelitate declarând, ca rău fondate toate sgomotele contrare.

În Petersburg așadară se vede, că tot mai există nemulțumire față cu principele Alexandru. „*Journal de St. Petersburg*“ nu știe, că drept este, că consilierul de ambasadă Onou ar fi făcut Porții comunicațiunile signalizate și de noi, dară e

Foița „Tribunei“.

Chiote populare.

Adunate de Ioan P. Lazar, învâț. în Șimleul-Silvaniei.

Dă-mă, maică, de me-î da,
Dă-mă, maică, la badea;
Că-i voios și dragălaș
Și frumos ca-un porumbaș.

Hop! hipa, perdui pipa,
Săriu balta, aflai alta.

Bădiță, sufletul meu,
Vino la noi tot mereu;
Și mă du cu șese boi
Țucu-ți ochii amândoi.

Bate vântul de cu seară,
Viața mea-i tot amară;
Că de mult n'a mai venit,
Bădița meu cel dorit.

Cătu-i pe Crasna cea mică,
Ca mândruța nu-i voinică;
Cătu-i pe Crasna cea mare,
Mândruțița seamăn n'are.

Bate Doamne cu pedeapsă,
Pe cel-ce draguța-și lasă;
Nu-l lăsa să aibă casă,
Nici pâne bună pe masă.

Frunză verde de cicoare,
Mândra-i mare țesătoare.
Țese-un cot și-l țipă 'n pod;
Țese-o nătră, rupe-o spată.
Frunză verde din cărare,
Mândra-i mare cusătoare;
Că 'ntr'un an și jumătate
Își pune-o cămașă 'n spate.

Spune-mi bade, când te duci
Să-ți dau două mere dulci;
Două mere, două nuci . . .
Să le mănâc în lazar,et,
Pune-ți-s'ar junghiu în pept,
Să te 'ntorci bade 'ndrăpt.

Măi bădiță, dragălaș,
Pe mine de ce mă lași?
De ce nu vii 'ndrăpt,
Că eu foarte te aștept!

Tu, lelița, cea de mult,
Ce-ai făcut de nu te uit?
N'am făcut bade nimică,
Dar' 'ți-am fost dragă de mică.

Decând beu la fâgădău,
De-atunci 'mi-e sumanul rău;
Decând beu la crijmă 'n deal,
De-atunci 'mi-e sumanul rar.

Vasilică chică creață
Nu mina boii 'n fâneață,
Că fâneațele-s domnesci,
Și n'ai bani să le plătesci.

Dorule urît de lume,
Nu te mai lega de mine;
Dorule durere rea,
Ieși dela inima mea;
Că-i destul de nouă țile,
Decând strici inima 'n mine.
E destul de nouă ani,
Decând la inimă-mi stai.

Frunză verde de maslin,
Sufletul meu e străin;
Parcă 'ndată voi muri,
Că nu-i cine m'ar iubi.

Frunzuliță 'n foi albastră,
Pecat de dragostea noastră;
Că e lumea rea și hoată,
Umblă 'n față să ni-o scoată.

Turturea pasere blândă,
Du-te 'n pădure și cântă;
Pe cine-i ave mânie,
Blastemă-l: străin să fie.

Câte mândre am avut
Să le string ar face-un tîrg;
Ear' pe câte le-am lăsat
Să le-adun ar face-un sat.

Crijmăriță dela vamă,
Prinde-un puu și ne fă zamă;
Căci când vom veni 'napoi,
Pentru unul 'ți-om da doi.

Lelița cu nasul lung,
Duce de mâncat la plug;
Uitându-se pe rozoare
Versă-și zama pe picioare.

Codrile când te-am trecut,
Fost-ai vesel și 'nfrunțit;
Când 'napoi m'am înturnat,
Fost-ai veseled și uscat.

Cântă puil cucului,
Pe marginea Crișului.
Așa cântă de cu jele,
Crișul stă și nu mai merge;

sigur, că principele Alexandru a făcut mai mult ca o transgresiune a statutului organic, el a sărit peste învoiala europeană. El a documentat puțin respect față cu areopagul european și a făcut un atentat la drepturile Porții.

Aceste apăsări ale nimitului diar au făcut mare senzațiune la Berlin, după cum comunică o telegramă de acolo, de vreme-ce nu se poate recunoaște, că Bulgaria ar fi dat privilegiu la o astfel de nemulțumire din partea Rusiei. Se presupune existența altor cauze încă necunoscute și se vede, că năsuințele cabinetului german, de a produce o apăsare uniformă a raporturilor bulgare în Europa, nu au reușit.

Congresul național-bisericesc gr.-or.

Raport special al „Tribunei“.

Ședința IX dela 17/29 Iunie 1886.

Ședința se deschide la 10 oare înainte de amiazi.

Nefind încă gata, protocolul ședinței premerse nu se poate autentica.

Concediul cerut pentru restul sesiunii 'i-se dă dlui Sigismund Popovici.

Dl P. Opiș prezintă o propunere, care se transpune comisiunii respective.

Nefind pentru ați nici o comisiune gata de a raporta, ședința se ridică la 10³/₄ oare și proxima ședință se anunță pe mâine la 9 oare înainte de amiazi.

Ședința X dela 18/30 Iunie.

Deschidându-se ședința la oarele 9 înainte de amiazi, se cetesc și se autentice protocoalele ședințelor VIII și IX.

Presidiul prezintă raportul consistorului metropolitan, prin care se subțern rațiunile fundațiilor lui Gojdu pe anii 1883 și 1884. Se predă comisiunii speciale.

Se prezintă raportul presidiului consistorului metropolitan, prin care se notifică, că s'au făcut pași, de a se transpune la consistorul metropolitan lăsamântul fericitului Metropolit și Archiepiscop Andrei baron de Șaguna pentru înființarea celor două eparchii; mai departe se prezintă tot un raport al consistorului metropolitan, prin care se notifică, ce a lucrat acela pentru a se regula pe viitor administrarea averilor la metropolie.

Amendouă aceste notificări, respective rapoarte se predau comisiunii financiare.

Urmând la ordinea zilei raportul comisiunii organizatoare, raportul aceleia dl I. Bartolomeiu referă asupra raportului presidiului consistorului metropolitan în cestiunea sulevată la sinodul eparchial din Arad: dacă anume pot fi membri ai sinoadelor protopresbiterale și indiviți ce aparțin altor protopresbiterate.

În sinul comisiunii s'au ivit două păreri în această privință. Dl Bartolomeiu ca susținătorul propunerii majorității din comisiune expune propunerea aceleia în următorul mod:

De membri ai sinoadelor protopresbiterale pot fi aleși numai acei indiviți, care se află incluși în lista alegătorilor a unei parohii, care aparține protopresbiteratului concernent; indiviți din un protopresbiterat nu pot fi aleși de membrii în sinodul altui protopresbiterat.

V. Babeș istorisește, cum alegătorii unui protopresbiterat din diecesa Aradului neavând destulă încredere în indiviții acelui protopresbiterat, 'și-au ales în sinodul protopresbiterat reprezentanți din alt protopresbiterat, — și apoi dă: comisiunea reduce dreptul electoral, când spune, că fiecare ales trebuie să fie inclus în lista respectivului cerc electoral. Dacă stă lucrul așa, eu m'as ruga să se facă apoi aplicare strictă. Atunci se se dă și aceea, că nu poate fi deputatul unui sinod eparchial acela, care nu este inclus în lista unei parohii, ce aparține respectivei eparchii etc. Statutul organic este în practică dela anul 1870. De atunci până astăzi, în timp de 16 ani acest statut s'a aplicat în înțeles mai liberal. Nimeni nu e scris în vre-o listă, nici eu nici dl Gáll etc.

Dr. I. Gáll: Mă rog de iertare, eu sunt înscris în listă!

V. Babeș: Bine, d-ta ești inclus, eu unul nu. Astfel toate câte le-am făcut până acum în congres, n'ar avea nici o basă legală. Ce se va alege, domnilor, din conclusele noastre? S'a înțeles un cas abnormal, — noi vrem să decretăm acum, că credincioșii noștri sunt restrinși în drepturile lor constituționale, ei se fie constrinși a-și alege pe aceia, în care n'au încredere. Dacă, d-lor, ei ar avea acasă la ei oameni de încredere, desigur nu s'ar duce în alt protopopiat. Dint' un cas special, abnormal s'a făcut acum deodată un grav cas general. De 16 ani, decând s'a pus în lucrare statutul organic, nu s'a făcut în această privință nici o restricțiune, și plânsori n'au venit din nici o parte. Ce motive avem noi astăzi, de a face astfel de lucruri? Eu în comisiune am fost în contra acestei propuneri și propun în numele minorității din comisiune, că ne având statutul organic în astă privință lipsă de nici o interpretare, congresul să treacă la ordinea zilei preste acest obiect.

Dr. Gáll: Aici e vorba de aceea, cum interpretăm noi statutul organic, cum înțelegem ș-ul respectiv. În § 6 din st. org. se dă, că la sinodul parochial nu poate participa altul, decât acela, care aparține parohiei respective. De aci oare-cum de sine se înțelege, că tot așa stă lucrul și cu sinodul protopresbiterat, etc. Spriginesc propunerea majorității.

Presidiul: Rog pe d-nii deputați să aibă de grije a nu rezolva altă cestiune, decât aceea, care e pusă la ordinea zilei. Întrebarea e: pot fi membri ai sinodului protopresbiterat și indiviți, care aparțin altui protopresbiterat? Aici se ne mărginim.

Eu trebuie să reflectez la aceea, că de câte ori s'a ivit vre-o dubietate în statutul organic, noi totdeauna am rezolvat-o în sens liberal. Să nu creăm acum o nouă epocă, pentru-ca să nu ne trezim, că mergem îndărăt cu instituțiile noastre. Eu nu dăc să trecem preste toate cu vederea, dar' când este a se interpreta o lege, aceasta se se face totdeauna în sens liberal. Eu încă conced, că fiecare tract protopresbiterat este chemat a-și alege membrii din sinul seu, și abaterile dela aceasta se face numai atunci, când în sinul seu nu se află destui oameni de încredere. E vorba deci de o necesitate. Dacă le-am lua această libertate, am viola legea.

Cav. de Pușcariu: Și eu am avut onoarea a fi unul dintre membrii minorității comisiunii, cu toate acestea nu pot consimți întru toate cu dl Babeș. Dl Babeș dă, că legea e clară. Eu

dă, că nu e clară, căci dacă ar fi clară, organele de jos nu ar fi cerut interpretarea ei. În această privință legea nu dă nimic apriat, prin urmare noi trebuie să interpretăm legea și nu putem de loc trece la ordinea zilei preste acest obiect. Trebuie rezolvat, și atunci se-l resolvăm în sens mai liberal. Propun deci: Se pot alege de reprezentanți ai unui cerc electoral și persoane, care nu sunt înscrise în lista alegătorilor a unei parohii din acel protopresbiterat.

Slavici: Eu cred, că noi aici nu trebuie să discutăm din punct de vedere al oportunității. Vă mărturisesc, că eu nu sunt încântat de ideile liberale în general, cu atât mai puțin în biserică. Ce ni se spune nouă aici? Ni se spune, că au venit oamenii din alt cerc și au majorizat la alegerea de protopresbiter pe oamenii protopresbiteratului, pentru care s'a făcut alegerea. Oamenii au profitat de lege, ca să strice. Noi nu trebuie să ne preocupăm de drepturile alegătorilor, ci suntem datori a lucra într-acolo, ca să prevenim toate abuzurile. Nu e bine să admitem principiul interpretării, că ori-și-cine se poată fi ales ori-și-unde îi place lui. Dacă vom admite aceasta la protopresbiterate, trebuie să o admitem și în sinoadele eparchiale. Ar fi curios să auzim, că eu, care stau aici, sunt ales de deputat în diecesa Aradului. Eu țin, că propunerea comisiunii e cea mai potrivită cu interesele alegătorilor, în ceea-ce privește interpretarea, pentru-că noi prea bine știm, cum se fac alegerile la noi.

(Va urma.)

Catastrofa în Ungaria-de-Sud.

Sub acest titlu cetim în „Budapester Tagblatt“ următoarele:

Sub rele auspicii s'a început în est-an vara pentru partea de Sud o Ungariei, care cuprinde în sine cele mai mănoase, mai avute și în ce privește inteligența, moșia și patriotismul mai distinse comitate. După o primăvară târzie și după o căldură tropică ce a urmat numai decât, groaznice ploi s'au versat asupra țerii; iazurile cerului s'au deschis și fără întrerupere întocmai ca pe timpul potopului din biblie curgea apa dintr'acele și efectul acestor imense ploi a fost de tot trist. Rîurile și pâraele au eșit pretutindenea din alvia lor, au inundat sementurile și le-au înădușit și astăzi, durere, se poate cu posibilitate admite, că o mare parte a Ungariei-de-Sud se pare a fi în est-an amenințată de catastrofa unei recolte compromise, care ni se pare cu atât mai îngrijitoare, cu cât nu numai recolta acestui an e amenințată, ci pământul însuși prin aceste împregiurări întru atâta s'a stricat, încât trebuie să treacă ani, spre a se îmbunătăți și spre a-și câștiga fertilitatea.

Înainte aștorfel de lovituri ale providenței omul de obicei trebuie să se închine și trebuie să le privească de un fel de dar cerese, în contra căruia nu se poate totdeauna lupta.

Asupra lucrării omenești, pe care a creat-o invenția și neobosita minte omenească împinsă prin continua luptă cu puterile naturii, stă puterea cea mai mare, pe a cărei lucrare mistică nu o poate nimeni judeca. Ar fi ridicol a face pe cineva responsabil, pentru-că multele grindini au devastat în est-an o mare parte a viilor din Ungaria-de-Sud, tot atât de ridicol, ca și când ar face cineva pe oameni responsabili, că au exundat apele în Transilvania...

Aceasta însă numai acolo se poate dă, unde natura e lăsată de sine, unde mintea omenească nu 'i-se opune cu energie. Unde însă este aceasta, acolo se începe și responsabilitatea omenească și aceea crește grozav acolo, unde prin lucrarea mânilor omenești, prin colosalele jertfe ce le pretinde aceasta, situația nu numai nu se ușurează, ci se îngreunează chiar într-o măsură foarte mare. E fapt constatat, că exundările n'au năvălit în Ungaria nici odată cu o putere pustiitoare, câtă vreme fluviilor li s'au lăsat naturalul lor teritor de inundare, și câtă vreme nu se încheaua primejdile apei prin nefericita regulare a fluviilor....

Când la a. 1879 orașul Seghedin a fost devenit jertfa valurilor, un strigăt de oroare a resunat prin Europa, carele a scuturat din contemplația lor tignită chiar și pe conducătorii statului nostru dormitând în negrijie avitică. Au fost chemați în țeară experți străini, cele dintău autorități în specialitatea lor. Părerea lor a fost unanim aceea, că o astfel de regulare, cum se exercită la noi, ar fi mai rea decât nici o regulare. Fluviile n'au fost „regulate“ sistematic, după un plan statorit, și ici colea, unde tocmă se afla un cerc de interesești, ce avea un interes de a cuprinde o bucată din terenul de inundare, ce până aci a servit oare-cum drept ventil de siguranță pentru toți; numeroasele societăți de regulare, ce manipulau pretutindenea prin țeară și impuneau populației jertfe grele prin împărțirea lor obligatoare, lucrau fiecare pentru sine

fără privire la celelalte și anume astfel, că rezultatele ticăloase ale lucrărilor lor nu erau în nici o proporție cu mijloacele colosale, ce le folosiau. Abuzurile cele mai mari, sustracțiunile, neglijența cea mai punibilă au fost la ordinea zilei la cele mai multe din aceste societăți. Expertisa experților a deschis în sfârșit țerii ochii asupra celor ce s'au fost greșit *per fas et nefas* și singurul avantaj ce ni s'a fost oferat pentru onorările colosale, ce le-am plătit, a fost recunoștința, că nu se mai poate regula așa ca și până aci, că trebuie procedat după un plan general, bine elaborat, că fluviile trebuie regulate de jos în sus și nu de sus în jos și alte adevăruri de al de aceste ce aparțin la abecul artei inginerilor de fluviu, adevăruri, de cari până atunci persoanele conducătoare din fruntea societăților de regulare nici urmă n'avuseră. Acum se părea că un nou spirit intră în opera regulării. În fruntea fiecărei societăți de acest soi s'a pus un comisar al guvernului, s'au elaborat planuri și norme generale, după care avea să se procedă pe viitor; chiar și locuitorii de astfel de ținuturi au fost constrinși la contribuție pentru regulare, ale căror localități n'au fost amenințate nici când de inundație. Și ce a fost urmarea tuturor acestor inovațiuni și preținse îmbunătățiri? Manipulația cea veche a continuat, contribuțiile de regulare au fost executate cu cea mai mare vigurositate și dispăreau, fără-ca ele să fi avut nescăi rezultate. Regularea fluviilor e la noi întocmai ca și punga statului o bute a danaișilor, ce ar înghiți bunăstarea poporului, dacă aceea ar mai exista. Întreagă neglijență, nechibzuirea și ușurința de mai nainte de o parte și manipularea fără conștiință a banilor de altă parte au continuat, și astfel a trebuit să vină, că după-ce din nou un deceniu întreg s'a regulat neîncetat mai departe cu spese enorme, toată lucrarea se-virșită cu spese atât de enorme, numai decât la cea dintău probă serioasă s'a dovedit ca fiind cu totul fără nici o valoare, — ca dilmele la cel dintău atac să fie distruse și inundate și că cu un cuvânt s'a înțeles eară o catastrofă grozăvită, precum avem de a o deplânge acum, o catastrofă, al cărei efect final astăzi nu se poate prevedea...

Pentru inundațiuni ca atari nu-l poți face responsabil pe om, poți să-l faci însă responsabil pentru desastrul, ce a fost provocat prin lucrarea ticăloasă a regulărilor noastre, precum și pentru milioanele nenumerate, ce s'au aruncat pentru ele și aci în prima linie cade asupra guvernului vina pentru această miserie, ce se lățește de atâția ani sub egida lui...

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocsáry.

(Urmare.)

Și acum ce vdem? Același Grünwald Béla a vorbit cu căldură pentru independența alegerilor în orașe. Ear' șiretul de August Pulszky a aruncat în fața opoziției moderate, că numai de aceea accentuează atâta frasele despre regim reprezentativ și libertate, pentru-ca înaintea alegătorilor să se pară că calcă pe urma partidului independent și să poată vota cu acesta. Atăta este adevărat în lucru, că noi cei dela partidul independent de un timp încoace întimpinăm din partea opoziției moderate multă afabilitate, dar' cu toate aceste Pulszky nu are dreptate, căci schimbarea în vederile opoziției moderate are alte cauze mai afunde. Eu cred, că de aceea 'și-a luat la revisie propriile sale vederi centralistice și s'a făcut în urmă apărătoarea sistemului de alegere, pentru-că atunci, când a ajuns lucrul la faptă, singură s'a convins că este periculoasă această politică de naționalități, care ca un fir roșu merge prin întreagă noua lege administrativă. Sau aceasta s'a înțeles, sau Pulszky are dreptate, *tertium non datur*.

III.

De aceea le-am adus aceste toate înainte, pentru-ca să nu fie neînțelegere, pentru-ca conștientii noștri nemaghiari din discuțiunile despre naționalități din sesiunea trecută și din gălăgia, care s'a făcut, când am pășit pe ea față, să nu tragă consecuențe, care nu ar corespunde adevărului. După aparență ușor s'ar pute concluda, că situațiunea a devenit mai rea, dar' cine are ocaziune să cunoască mai de aproape modul de cugetare al acelora, a căror chemare și nu a lui „Budapesti Hirlap“ nici a lui „Bolond Istok“, este să facă politica țerii, acela nu poate fi în îndoială, că în partea maghiară există posibilitatea urmării unei mai bune politici de naționalități.

Și acum recomand atențiune Maghiarilor la cele următoare.

Eară trebuie să dă, că sunt silit să las modestia la o parte și să vorbesc despre mine,

Așa cântă de cu dulce,
Crisul stă și nu se duce.

Asta-i fată lăudată,
Cu nouă spăcele *) 'n ladă;
Trei sunt rupte, două sparte,
Patru nu se țin de spate.

Fetele din Năsfălău,
Nu știu țese lepedeu.

Pagubă c'am amorțit,
C'am fost bun de chiochit,
Ca cioara de cărăit;
Din vîrful copacilor
După mama dracilor.

Pus-am gândul să mă 'nsor
S'aduc maicii ajutor;
Dar' gândiui, că să mă las,
Să n'aduc maicii necaz.

Auți, mândră, cucul cântă,
Ieși afară și-l ascultă.
De-ți va cânta cucul bine,
Să vii mândră după mine;

De-ți va cânta cucul rău,
Să te duci cu Dumneșeu.

Duceți-vă rîndunele,
Sub fereastra mândrei mele,
Și-i cântați doine de jele:
Dorul inimioarei mele...

Cine-a stricat pe doi dragi;
Ducă-i corbii carnea 'n fagi,
Picioarele prin copaci,
Aibă casa cucului,
Și odihna vîntului.
Că nici cucul n'are casă
Și nici vîntul țeară-aleasă.

Mândră dragostile noastre,
Au rămas pustii pe coaste.
Eu am fost Vineri la ele
Și-au răsărit viorele.
Viorele flori adînci
Când le veți, mândro — să plîngi.

De trei zile beu la bere,
Las' să beu, că n'am muere.

Eată badea trece dealul,
Că-i cunosc boii și carul.

*) Cîmeși.

căci acum chiar obiectivitatea o pretinde. Nu am ce face, dacă chiar neînsemnata mea persoană a fost mediul mai multor declarațiuni importante și interesante.

După vorbirea mea din 8 Februarie din casa deputaților de o parte a erupt asupra mea torentul atacurilor din presă, ear' de alta am primit din partea naționalităților un șir întreg de adrese de felicitare. Aceste în parte au fost amintite prin foi, se înțelege comentate, după-cum am fost și eu atacat, aceasta însă nu mă împedează să nu încerc examinarea obiectivă a ponderosității acestor adrese.

Prima a fost dela binemeritul compatriot român dl Ladislau Vajda. Apoi au venit telegramele Sêrbilor.

Din Neoplanta 'mi-s'au scris aceste:

„Primesce expresiunea mulțumirii Sêrbilor din Neoplanta, pentru vorbirea D-tale din urmă. Că naționalitățile din Ungaria după vorbirile lui Szabovljevit, Tisza, Szilágyi, Apponyi nu au călăuit în desperațiune, este numai meritul D-tale. Pentru binele patriei sê deo Dumneșeu, ca vorbele D-tale de altădată sê fie altcum întimpinate în casa deputaților, căci numai recunoașterea și aplicarea deservitei egalități naționale poate împăca pe toate naționalitățile din patria noastră comună“ (Urmează numeroase subscrieri, între care și a redactorului dela „Zastava“.)

Din Vêrșet 'mi-a sosit următoarea telegramă:

„Părerile, care le-ai desvoltat în vorbirea D-tale ținută cu ocaziunea desbaterilor budgetare, au întărit în poporul sêrbesc din Ungaria credința, că între fiii națiunii-surori maghiare nu s'au stîns încă campionii virtuții glorificate în istorie. Până când ne putem bucura de acest lucru, nu ne putem îndoi despre reușita scopului nostru comun. Primesce din partea Sêrbilor din Vêrșet expresiunea sentimentelor de mulțumită. Cu toate agitațiunile stricăcioase scumpei noastre patrie rămânem credincioși glorioasei patrie, afară de care nu este loc pentru noi. — Sêrbii din Vêrșet“.

Nu voiesc să ostensesc pe cetitor cu citarea tuturor telegramelor. 'Mi-au sosit din Ciacova, Biserica-Albă etc. adrese scrise în același ton cald. Afară de ceea dela Biserica-Albă, care a fost în limba germană, celelalte toate au fost scrise în limba maghiară și toate au venit dela bărbați de cei mai onorabili, mai de influență și dacă vê place așa, ultra Sêrbi. Dela Cluj am primit o epistolă subscrisă de 17 bărbați români, tot oameni cu mare viață și influență. Îmi pare rău, că pentru unele reflexiuni personale nu pot reproduce întreg cuprinsul acestei epistole foarte bine scrise, voui reproduce însă din ea atîta, cât este mai interesant și mai obiectiv: „În istoria desvoltării neamului omenesc vor ceti generațiunile viitoare preste câțiva secolii, că într'un stat înaintat în cultură bărbații unei națiuni din cele ce alcătuiesc statul, au felicitat pe un compatriot, pentru-că 'și-a împlinit datorința. D-ta încă n'ai făcut mai mult, decât că 'ți-ai împlinit datorința, ear' de altă parte după convingerea cea mai firmă a noastră, numai principiile profesate de d-ta, adevă respectarea drepturilor cetățenesci și a legilor și garantarea libertății de desvoltare culturală a diferitelor naționalități, pot asigura patriei noastre comune un viitor fericit. Nu ne poate fi datorința, ca sê arătăm aici, care anume sînt punctele de vedere politice, care ne-au adus la această convingere, pîtrunderea d-tale politică ne-a documentat, că le cunoști. Credem, că am caracterizat acele motive, dacă arătînd spre statul nostru poliglot, am ție cu Micipsa: „*Non exercitus neque thesauri praesidia regni sunt vera amici, quos neque armis cogere, neque auro parare queas, officio et fide pariuntur, et quis autem amittit quam frater fratri!*“ (Va urma.)

Cronică.

Soarea musicală. Măne, Vineriseara, la 8 oare va avê loc în pavilionul din grădina „Hermann“ o soarea musicală, la care reuniunea română de cântări și corul seminarial vor executa sub conducerea d-lui G. Dima mai multe piese. Se vor face și invitări deosebite.

Societatea industrișilor din Brașov a trimis pe domni Hornung, Heinrich și Dr. Jekelius în Bulgaria, pentru-ca sê studieze piețele de acolo cu scopul inițierii de legături comerciale.

Necrolog. Vice-comitele comitatului Sătmărilor Vasile Mihálka a răposat.

Grindină. Ni se scrie din Dice-Sân-Mărtin, că alaltăieri în 29 Iunie nou a nimerit o grindină grozavă toată recolta din hotarul comunei Boziaș, care este vecină cu Sân-Mărtinul.

Busturi la Senatul României. S'a promulgat legea, prin care se deschide pe seama ministerului de finanțe un credit extra-ordinar de 6000 lei, pentru a se așeza în incinta Sena-

tului busturile ilustrilor bărbați de stat Bozianu, Manolache Costache, Costaforu și Borescu.

Provisorul comercial franco-român s'a încheiat pe șese luni, și afară de rubrica „lumi de stearin“, la care s'a dat Franciei o deosebită favorizare, este lucrat pe basa convențiunii româno-helvetice.

Vêduva compozitorului Meyerbeer, născ. Mosson, a răposat în 28 Iunie n. în Wiesbaden, unde a trăit în anii din urmă ai vieții sale.

Colera. În Triest s'a întemplat în 29 Iunie n. un cas de coleră, în Veneția 1, ear' în provincia Veneției 12 casuri de îmbolnăvire și 3 de moarte de coleră.

Proiectul de căsătorie al principelui de Bulgaria. Se ție, după-cum scrie „W. A. Ztg“, că principele Alexandru ar fi avut de cugget sê ceară în căsătorie pe princessa Victoria, fîica principelui de coroană al Germaniei. Tînăra princessă are simpatii pentru vîteazul Battenberg, asemenea și mama dînei n'ar fi contra unirii junei părechi, dară principele de coroană și împăratul Wilhelm nu își dau învoiere. După aceste, se ție, că ar fi părăsit și principele acest plan.

De ale Peninsulei-Balcanice.

Sub titlul „*Der serbisch-bulgarische Streit und seine Folgen*“. (Cearta între Sêrbi și Bulgari și urmările ei) a apărut țielele acestea la Viena, în editura și tipografia d-lui Braumüller, o carte foarte instructivă din toate punctele de vedere în ceea-ce privește popoarele din Peninsula-Balcanică și rolul pe care 'l-au jucat Fanarioții față cu aceste popoare.

Dăm după „Voința Națională“ următorul extras:

Autorul arată cu multă precisiune transformările, cari vor trebui sê se sêvîrșească în Peninsula-Balcanică și ție, că cearta dintre Sêrbi și Bulgari nu e decât o fasă a acelor transformări, cari după legea firei de aici înainte vor trebui sê se desvolte și mai mult, atît din punctul de vedere etnic cât și politic.

Sînt foarte interesante expunerile autorului privitoare la lupta dintre Rusia și Austria pentru stăpînirea Balcanilor, luptă în care, ție autorul, Rusia în totdeauna ia ofensiva, ear' Austria pururea rămîne în defensivă. Acum însă, continuă autorul, Austro-Ungaria, ocupînd Bosnia și Herțegovina, a luat o îndatorire de a împlini o misiune civilisătoare în Peninsula-Balcanică și pentru atingerea acestui scop ea va stărui necurmat în defensivă ei.

Pentru a ajunge la o încheiere lămurită, autorul se ocupă mai întăiu cu naționalitățile din Peninsula, a căror situațiune e foarte pe larg expusă și din care ne mărginim a extrage următoarele:

Romanisării și creștinătății, urmează autorul, trebuie sê-i mulțumim, că în Europa s'a păstrat continuitatea muncii intelectuale. Noul imper roman, care s'a despărțit de celelalte părți ale Europei, în curînd a început sê putrezească. Popoarele barbare venind în atingere cu Romanii au primit numai în formă dela acestia un început de civilizațiune, căci în fond acel început nu era decât o spoliă.

Posteritatea recunoscătoare zăresce într'o strălucire miraculoasă gloria străbunilor ei din Peninsula, dar' acea glorie însă în realitate era foarte palidă și strălucirea ei era împrumutată dela Romani. Popoarele din Peninsula nu se puteau de loc înălța la o viață politică neatrînată. Câte un cuceritor isbutia sê ocupe uneori câte un întins teritor și apoi cu ajutor străin sê facă chiar și legi pentru cei cucerii; dar' cu toate acestea un stat mare și tare nu s'a putut întemeia nici odată, ci necurmat în acele părți se înființau nise mici state, dintre cari unele se închinău Bizanțului, ear' altele gravitau spre Apus.

Turcii se găisau pe cea mai de jos treaptă a culturii omenesci; ei n'au primit decât numai în forma lor exterioară învățăturile lui Mohamed, pe cari Arabii în bogata lor fantasiă le-au alcătuit parte din tradițiuni jidovesci și parte din obiceiuri creștinesci. Închinarea lor la idoli a căpătî un nou nume. Sultanul, înlocuind pe calif, era idolul lor, dar' și el, întocmai ca și Tamerlan, nu era decât un biciu pentru omenire.

Turcii s'au aruncat ea și fiarele răpitoare asupra Peninsulei-Balcanice călcînd în picioare instituțiunile romane păstrate decătră popoarele aședate în acele ținuturi și cari, fiind numai pe jumătate civilisate, încă nu erau destul de mature pentru o viață politică. Turcii cunoșteau bine puterea asimilațiunii, ai cărei meșteri mari au fost Romanii, dar' precînd acestia asimilau prin superioritatea culturii, Turcii se folosiau de mijloacele cele mai sêlbatece: ei răpiau copii și

îi creștau în ură contra părinților, credinței și națiunii lor.

Ori-ce stat însă, fie cât de primitiv, tot are trebuință de o administrațiune. Turcii erau cu mult mai prosti și mai leneși decât sê scie sê exploateze popoarele de ei cucerite și cari tremurau de groază înaintea lor. Pentru acest sfîrșit ei au găsit uneltele cele mai potrivite în degenerații coborîtori ai anticilor Eleni, al căror punct central era Fanarul.

Fanarioții împreună cu clientela lor compusă din grecisaii celorlalte națiuni creștine, și cari cu bucurie se contopiau cu Fanarioții, pentru-ca cu veselie sê poată sê ajungă prin slugărnice la bunul traiu, făceau pe arîndașii bunurilor lumesci și în fine ajungeau sê fie chiar și îngrijitorii sclavilor, cărora fără milă le brăda spinarea cu biciul primit din mîna Turcului, pentru-ca cu ajutorul lui sê cărmuiesc pe coreligionarii lor. Episcopii greci, hospodarii și boierii fanarioți din Moldo-Valachia împreună cu ceilalți prelați și notabili greci sau grecisaii din celelalte ținuturi turcesci formau o clasă privilegiată de a face abuz cu simonia, de a nu avê leac de conștiință și de a putê ajunge fără rușine la cea mai înaltă culme a cinismului. Această clasă de oameni era o aristocrație cămătară, care era lipsită și de cea mai mică picătură de simțemînt, ca din averea căștigată în mod ilegal sê oferă cătuși de puțin pentru ameliorarea suferințelor coreligionarilor lor; deci această clasă de oameni era o astfel de societate, încât din răpire și rapacitate făcea o virtute.

Popoarele din Peninsula-Balcanică urau cu mult mai tare pe Neo-Eleni decât pe Turci, care cu toate greselile lor ce isvoriau din simțemîntul unei stăpîniri nemărginite, totuși mai aveau și unele părți bune.

Așa se vede, că vampirismul neo-elen se trăgea din apropierea sfîntului imper roman, al căru cap chiar și la începutul veacului al XVIII era singurul apărător al creștinilor din Peninsula-Balcanică și care după bătaia dela Mohaci a devenit regele apostolic al Ungariei. Transilvania numai pe urmă a fost alipită la provinciile acestui imper și trîntorii Fanarului, ce e drept, numai dincolo de hotarele Ardelene puteau sê aibă în stăpînirea lor cele mai bune moșii. La Meađa-Noapte a Balcanilor în vecinătatea țărilor Habsburgilor nu Neo-Elenii, ci nobilimea sêrbă-turcită apesa mai tare pe consăngenii sei. Revoluțiunile din aceste ținuturi, nefăcînd abstracțiune nici chiar de acele, ale căror rezultate au fost înființarea unui principat sêrb, toate aveau un caracter revoluționar țărănesc.

Neo-Elenii și astăzi se mai hrănesc din roadele acelu pom, care a fost sădit în timpul lui Omer și această hrană le-a dat lor atîta tărie, încât sê formeze în imperul Osmanlılor o astfel de clasă, care sê poată lua parte la cărmuirea statului. Ei se numiau pe sine Romani în semn de aducere aminte, că odinioară ei au fost conducătorii și alcătuitoarii noului imper roman. În ținuturile dela Răsărit și dela Meađași ale Peninsulei-Balcanice ori-ce creștin, care s'a putut elibera din întunerecul neculturei și care a putut ori-cât de puțin sê se lumineze sau sê se bucura de o bună stare, se numia pe sine Roman.

E adevărat, că slugile Fanarului fățarnician un fel de supunere față cu stăpînirea Osmanlılor, dar' nici odată nu renunțau la ideea, că din hiene ale leului turcesc sê devină singuri nise lei. Asilul acestei idei nutrită cu o viclenie bizantină era Moldo-Valachia, unde Fanarioții erau tot atît de despoți ca și beyii bosniaci, cărora numai sfoara de mătasă le mai aducea aminte căte odată, că puterea lor e numai transmisă. Ei aveau mare trebuință de precauțiune, căci dacă se deștepta în Turcul stăpînitor neîncrederea, atunci rîșbunarea nu mai cunoșcea margini. Moșul lui Alexandru Ypsilanti a trebuit sê plătească cu viața planul ce-l avea, ca sê contopească Grecii cu Turcii într'o singură națiune domnitoare în Balcani.

Cu toate că Peninsula-Balcanică numai cu numele aparținea Europei, totuși revoluțiunea franceză și acolo a dat roadele ei; scînteia aruncată a răspîndit și acolo lumina și a sdorbit cătușele ce țieau lînțuite aceste ținuturi de lumea stricătită bizantină. Elenistul Korais, unul dintre întemeietorii eteriei, trăia în Paris, unde lucra pentru națiunea sa. Rigas, nobilul poet, era totmai pe drum pentru a cere ajutorul marelui Napoleon Bonaparte în favoarea liberărei Greciei, când slugile despotismului 'l-au prins și 'l-au dat pe mîna chinurilor sei. Dela întemeierea eteriei în Peninsula nu se mai vorbea de nici un Neo-Roman; toți se credeau a fi Elini. Fanarul Constantinoplei a cedat prioritatea sa Acropolei din Atena.

Dar' se înșeală însă toți aceia, cari consideră începutul luptelor, în urma cărora Atena a devenit capitala Greciei, ca un fel de conspirațiune a fruntașilor eleni în contra jugului turcesc. Nici unul din acei fruntași nu voia sê recunoască, că în Peninsula-Balcanică afară de națiunea greacă ar mai fi și alte națiuni. Când Tudor Vladimirescu a îndrăsnit sê vorbească boierilor de poporul român și de drepturile lui, Alexandru Ypsilanti, un fel de Cernaieaf al Grecilor, a dat ordin, ca sê-'l împusce ca pe un revoluționar chiar în alui strămășese pămînt. Aceste tendențe numai atunci au început a se întări, când eteristii au intrat în serviciul politice de cuceriri a Rusiei. Nevasta moșului lui Ivan Cumplitul era bizantină și soțul ei primise ca emblemă, pe care a și scăpat-o pe lancea sa, pajura grecească preținđînd, că el ar fi moștenitorul împăraților bizantini. Aceste pretențiuni au fost reînviare și mai mult, când Petru-cel-Mare a sêvîrșit unitatea imperului rus, și când a dat politice sale o direcțiune spre Apus. Tărismul prin identitatea religiunii are legături de înrudire cu creștinii din Peninsula-Balcanică. Deci dela Petru-cel-Mare datează rivalitatea Rusiei cu imperul Habsburgilor pentru stăpînirea Balcanilor. În această rivalitate Austria mai todeauna se găsesce în defensivă, ear' imperul rus pășesce ca cuceritor. Rusia e o dușmană neîmpăcată a Turciei, dar' în același timp e și adversara neobosită a tuturor guvernelor înființate în țările, care s'au rupt de Turcia. Rusia se poate lăuda, că cu banii sei și cu sîngele seu a luat parte la luptele pentru neatîrnarea țărilor balcanice, dar' și aceste țări nu mai puțin îi pot imputa, că și ea a luptat cu tot felul de mijloace în contra întăririi lor. Ceea-ce se petrece astăzi în Bulgaria, am vîdut petrecîndu-se și în fiecare țeară, unde luase un început o viață de stat sub ocrotirea Rusiei.

Rusia nu se poate plînge, că războaiele pe cari le-a purtat sub egida crucii nu 'i-ar fi produs bogate venituri. O bucată după alta a sfîșiat din corpul Turciei. Austro-Ungaria în comparațiune a reocupat cu mult mai puțin pămînt din acela, pe care 'l-a avut și mai nainte ca aparținînd la coroana Habsburgilor. Sêrbia și România încetul cu încetul s'au despărțit de imperul otoman. Exilații din Bosnia și Herțegovina adăpostindu-se în Munții-Negri au format un stat sub un principe din sinul lor. Bosnia și în timpurile vechi 'și-a păstrat individualitatea față cu Sêrbia. Domnitorii ei gravitau sau spre Bizanț sau spre Ungaria, dar' nici odată spre capitala regilor sêrbi. —

Ne oprim aci și vom mai reveni asupra acestei cărți, care, după-cum am ție la început, se ocupă cu deamănuntul de țările și popoarele din Peninsula-Balcanică. Autorul cărții, după-cum afirmă țielele din Viena și Pesta, se crede a fi dl Dr. Valdestein, fost redactor al țieului „Ungarischer Lloyd“, care a încetat de a mai eși. *Frâncu-Moșul.*

Varietăți.

(Doi monstri). În țieua de 4 Iunie curent, femeia Stefana, soția locuitorului Nicolae Radu din comuna Brănesci, județul Ialomița (România) a născut doi copii monstri lipiți de pîntece avînd două capete, patru picioare opuse și patru mîni. Acesti copii după o oră au încetat din viață; ear' mama lor se află greu bolnavă.

(Gara cea mai mare din lume.) Din Frankfurt se scrie: Gara centrală cea nouă, ce se ridică acum în partea apuseană a orașului, după terminarea ei va fi gara cea mai mare din lume. La ea se lucrează deja de șese ani și se crede, că de acum într'un an va fi deplin gata. Cheltuielile se urcă la 30 milioane mărci, din care 22 și jumătate privesc pe stat, ear' 7 milioane și jumătate pe linia ferată Ludwig de Hessa. În timpul din urmă lucrează în santiere zilnic 500 lucrători; afară de asta însă, pentru această operă grandioasă, mai sînt ocupate alte mii de brațe prin cariere și prin diferite ateliere din Germania.

Bibliografie.

Privire istorică asupra trecutului politic-social și național al „Ducatului Bucovina“. Fascioara I. Redactată pentru usul poporului, de profesorii: Ion I. Bumbacu și Grig. Lupu. Retipărire separată din „Gazeta Transilvaniei“. Editura și proprietatea societății politice „Concordia“ în Cernăuți. Brașov, 1886. Tipografia Alexi.

Mortalitatea populațiunii române de prin locurile copleșite de Jidovi. Interpelarea dlui Eduard Gherghely în această privință, desvoltată în ședința senatului dela 29 Maiu 1886 și răspunsul dlui I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministru de interne. — Extras din „Monitorul oficial“, desbaterile senatului nr. 87 Bucuresci, 1886. Tipografia Thiel & Weiss.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Un buffet

Brünn: 68 88 23 43 69.

Bursa de Viena		
din 29 Iunie st. n. 1836.		
Rentă de aur ung.	6%	106 10
" " " "	4%	94 70
" " hârtie "	5%	154 75
Împrumutul câilor ferate ung.		
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.		100 50
(1-a emisiune)		
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.		108 50
(2-a emisiune)		
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.		128 50
(3-a emisiune)		
Bonuri rurale ung.		120 60
" " " cu cl. de sortare.		105 20
" " " bănăţene-timşene		105 20
" " " cu cl. de sortare		105 10
" " " transilvane.		105 10
" " " croato-slavone.		115 10
Despăgubire pentru dijma ung. de vin		100 —
Împrumut cu premiu ung.		121 20
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin		125 —
Rentă de hârtie austriacă		85 20
" " " argint austriacă		86 05
Rentă de aur austriacă		117 25
Losuri austr. din 1860		139 80
Acţiunile băncei austro-ungare		867 —
" " " de credit ung.		284 70
" " " " " austr.		278 40
Argintul		
Galbene împărăteşti		5 93
Napoleon-d'ori		9 98 1/2
Mărci 100 imp. germane		61 65
Londra 10 Livres sterlingi		125 25

Hârtie-monetă română . . .	Cump.	8.50	vënd.	8.55
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.21

în stil modern, de lemn mat de nuc,
distins la expoziția din Budapesta cu
medalia cea mare, se află de vânzare
în hala de mobile a d-nei **Drexler**,
strada **Cisnădiei**. [299] 2—3

W. Connert,
mesar.

Ulița Gușteritei Nr. 53.

Vinuri de pe Târnava

se ofer decâtă subscrisul pentru următoarele **prețuri ieftine:**

	flacoane:	mari	de mijloc,	mici	
		à $\frac{3}{4}$,	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{8}$	Litru
Vin de measă	.	.	.	40	25 cr.
Vin de dineu	.	.	.	50	30 "
Vin dessert, 1862	.	.	.	70	40 "
dtto. risling	.	.	.	70	40 "
Assbruch	.	.	.	—	60 "

Depoiste în Sibiiu:

Depozitul principal: **Traficul mare de tutun**, piața mare.
Depozite mici: **J. F. Breitenstein**, strada morii Nr. 27.

J. I. Conradt, piața mică Nr. 13.
 Georg Hersch, strada Cislădiei Nr. 32.
 Gustav Kessler, strada măcelarilor Nr 36.
 Traficul de tutun, strada urezului Nr. 7.
 Francisc Jahoda, strada turnului Nr. 18.
 Ospetăria, strada Ocnei Nr. 9.
 Dtto strada Ocnei Nr. 34.

Flacoanele goale se primesc înapoi și adică: cele mari pentru 10 cr., cele mijlocii pentru 8 cr., ear' cele mici pentru 6 cr.
Vîndătorii primesc rabat.

 Vindere în legături din anii 1862 până 1885.

Comande din afară se efectuează prompt.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

[238] 10

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porțano		Tren de porțano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porțano	Tren omnibus		Tren de porțano	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de porțano						
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena		11.—	12.10	Teiuș		11.09	3.45		Copsa mică		5.50	1.11		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta		8.20	8.—	Alba-Iulia		11.57	4.26		Șeica mare		6.17	1.34		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok		11.20	12.00	Vințul de jos		12.20	4.46		Loamneș		6.52	2.06		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov		10.29	2.32		Arad		4.10	5.55	Șibot		12.54	5.13		Ocna	8.27	7.18	2.32		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28			6.22	2.55			7.04	4.30	6.05	Orăștia		1.27	5.37		Sibiiu	9.—	7.38	2.50		
Vărad-Velencze		7.03	9.14	1.52	Feldioara		7.01	3.38		Glogovaț		7.22	4.43	6.19	Simeria (Piski)		2.31	6.30						
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Apatia		7.33	4.17		Györök		7.58	5.08	6.46	Deva		2.52	6.49		Sibiiu	3.—	8.12	10.25	
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Ágostonfalva		8.01	4.47		Pauliș		8.17	5.21	7.—	Branicea		3.23	7.14		Loamneș	3.34	8.36	10.45	
Rév		8.54	11.88	3.18	Homorod		8.45	5.42		Radna-Lipova		8.36	5.40	7.23	Ilia		3.55	7.39		Șeica mare		9.01	11.08	
Bratca			12.18	3.41	Hașfalău		10.10	7.37		Conop			6.07	7.51	Gurasada		4.08	7.51		Copsa mică		9.29	11.32	
Bucia			12.54	4.01	Sighișoara		10.39	8.21		Bérvava			6.26	8.10	Zam		4.44	8.21				9.52	11.52	
Ciucia		8.58	1.57	4.26	Elisabetopole		11.19	9.05		Soborșin			7.14	8.58	Soborșin		5.30	8.59						
Huedin		9.28	3.11	5.08	Medias		11.54	9.43		Zam			7.44	9.28	Bérvava		6.25	9.43						
Stana			3.40	5.27	Copsa mica		12.12	10.02		Gurasada			8.12	9.56	Conop		6.46	10.02						
Aghirish			4.15	5.50	Micăsasa		12.37	10.30		Ilia			8.29	10.17	Radna-Lipova	9.06	7.28	10.36	6.12					
Ghirbău			4.36	6.02	Blaj		12.56	10.50		Branicea			8.48	10.38	Pauliș		9.26	7.43	10.50					
Nădășel			4.58	6.24	Crăciunel			11.34		Deva			9.13	11.05	Györök		9.46	11.05	6.53					
		10.28	5.26	6.43	Teiuș		2.34	12.41		Simeria (Piski)			9.53	11.55	Glogovaț	10.21	8.28	11.31	7.28					
				7.03	Cluj		2.55	1.12		Orăștia			10.23	12.24		10.38	8.42	11.45	7.45					
	10.45			7.26	Apahida		3.17	1.42		Șibot			10.46	12.53	Arad		9.17	12.31						
	11.14			8.54			3.24	1.51		Vințul de jos			11.14	1.22	Szolnok		2.32	5.12						
Ghiriș	1.06			9.43	Cucerdea		3.36	2.15		Alba-Iulia			11.41	1.41	Budapesta		6.—	8.20						
Cucerdea	2.01			9.51	Ghiriș		4.11	3.12		Teiuș			12.14	2.24	Viena		3.—	6.05						
Uioara	2.10			9.58	Apahida		5.36	4.59																
Vințul de sus	2.19			10.24			5.56	5.30																
Aiud	2.33			10.59	Cluj		6.31	6.03	8.—															
Teiuș	3.35			11.28	Nădășel		6.52	6.21	8.34															
Crăciunel	4.09			11.44	Ghirbău		7.08		8.59															
Blaj	4.29			12.18	Aghirish		7.23		9.56															
Micăsasa	5.08			1.01	Stana		7.50		10.16															
Copsa mica	5.45			1.22	Huedin		8.12	7.14	11.04															
Medias	6.06			1.56	Ciucia		8.52	7.43	12.17															
Elisabetopole	6.45			2.44	Bucia		9.10		12.47															
Sighișoara	7.40			3.02	Bratca		9.29		1.21															
Hașfalău	8.07			4.41	Rév		9.41	8.22	2.02															
Homorod	10.05			5.30	Mező-Telegd		10.24	8.48	3.06															
Ágostonfalva	11.02				Fugyi Vásárhely		10.43		3.38															
Apatia	11.37			6.03	Vărad-Velencze		10.53		3.54															
Feldioara	12.14			6.35			11.—	9.13	4.05															
	1.09			7.14	Oradea-mare		11.15	9.18	10.55															
Brașov	1.55	5.45					1.09	10.38	1.23															
Timiș	2.53	6.22			P. Ladány		3.29	12.20	3.24	5.17														
Predeal	3.28	6.47			Szolnok		6.38	2.15	7.45	10.—														
					Budapesta		3.—	8.—	6.05															
București	9.35	11.45			Viena																			

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula